

A 2011-ES ÉV (XLIV. ÉVFOLYAM) TARTALOMJEGYZÉKE

A Színkritikusok Díja 2010/2011	
2010. évi tartalomjegyzék	10/2 2/45

CIKK, TANULMÁNY, ESSZÉ

Hobbink: a lapcsinálás (szerkesztőségi cikk)	2/2
FÜCHS LÍVIA Mit nevezzünk fizikai színháznak?	4/38
GÁSPÁR MÁTÉ Etatizmus és elitizmus A színházműködtetés átalakuló jogszabályi környezete	11/13
HALÁSZ GLÓRIA És a színház forog tovább Amikor a színházban vetítenek	12/11
HERMANN ZOLTÁN Hajmási Péter & Tsai Avagy szabad-e újrakölneni a Csárdáskirálynő dalszövegeit?	3/7
KARSAI GYÖRGY Genius loci A Vígsház elmúlt két évadáról	10/29
KOLOZSI LÁSZLÓ A film kéznyoma Mozgóképek a színpadon	6/16
Kettő maradt Miskolci Operafesztivál	8/9
KOLTAI TAMÁS Áthallások Kódolt beszéd a mai magyar színházban	3/12
Kivonulni? Hová? A mizantróp – háromszor csúcsra járatva	4/8
Magyar változat: a naxoszi modell Közszínház és üzleties színház	6/37
Mese, álom, folklór Külföldiek a gyulai Shakespeare Fesztiválon	9/26
KUTSZEGI CSABA A nyitottság sine qua nonja Gergye Krisztián testszínháza	3/17
Táncparadoxon A szóból származó mozdulatról	6/23
Nem minden arany, ami fénylik Autentikus és útkereső színpadi néptánc	7/30
Volt egyszer egy magyar balett Operaházi balettigazgatók tündöklése és bukása	9/10
Tárguló gyűrűkben konzolidációt...	12/30
Kortárs tánc Magyarországon 2011-ben	
NYULASSY ATTILA – UGRAI ISTVÁN – ZSEDÉNYI BALÁZS Amiről nem beszélünk: cigányok a színházban	3/2

PROICS LILLA Hatásokon túl Kisvárdai fesztivál	9/23
RÁDAI ANDREA Színházak és teátrumok Rivalda Fesztivál, 2011	7/12
SALAMON JÁNOS Barátunk, Szókratész Tűz a színházban Rousseau és a színház	5/2 11/2
STUBER ANDREA Drang nach Osten A Magyarországi Német Színházról	8/11
SZÉKELY GYÖRGY Egy látványos, okos színjáték: A varázsfuvola	2/28
UGRAI ISTVÁN – ZSEDÉNYI BALÁZS Színházi reprezentáció a közszolgálati televízióban Más karakter Az egri Gárdonyi Géza Színház egy éve	4/12 7/16
URBÁN BALÁZS Új időknek új dalai? Kortárs magyar drámák ősbemutatói	4/2
Egy válogató emlékiratai I.	5/11
II.	6/10
III.	7/5
IV.	8/2
V.	9/5
VI.	11/8
VII.	12/6
V. GILBERT EDIT Sztelen jegyzetek A DESZKA Fesztiválról	4/16
ZAPPE LÁSZLÓ Egy trendi színház Az Új Színházról	7/22

KRITIKA

DERES KORNÉLIA Petyus a kanapén Garaczi László: Ovibrader, Thália Színház	1/8
HALÁSZ GLÓRIA Babra megy a játék Joshua Sobol: Gettó, Pécs	2/19
HERCZOG NOÉMI A Horváth Jancsi szeme Még egyszer az Egyszer élünk-ről	10/17
HERMANN ZOLTÁN Poszttragédia Madách Imre: Az ember tragédiája, Nemzeti Színház	7/2
KARSAI GYÖRGY Wrocław Bonnie és Clyde Dorotea Masłowska: Két lengyelül beszélő szegény román, Kamra	1/22
KOLOZSI LÁSZLÓ Mefisztó bemutatja	1/17

Szergej Prokofjev: A tüzes angyal, Debrecen	
KOVÁCS BALINT „Az ükunokáink meglátják itt az új életet” Ljudmila Ulickaja: Orosz lekvár, Kecskemét Koldusgúnyában, hontalan Mihail Bulgakov: A Mester és Margarita, Eger	1/12 2/12
KUTSZEGI CSABA Bea bőrrönd lesz, de ki a madár? Vég veled, MU Színház	2/25
LÉNÁRT ÁDÁM Digitális kor, analóg rendezés Molière/B: A képzelt fősvény beteg, Szeged	1/20
MÁROK TAMÁS Remekmű kontra mestermunka Két előadás az Arnel Fesztiválon – Giuseppe Verdi: Rigoletto és Riccardo Zandonai: Francesca da Rimini	12/15
NÁNAY ISTVÁN A zöld emberke üzenete Kárpáti Péter: Országalma, Tatabánya	2/14
PÉTER MÁRTA Új dalra hív most az élet? Adaptáció Trikolor, Gergye Krisztián Társulata, MU Színház	1/38
PROICS LILLA Selejtező Mohácsi István: Francia rúdugrás, Pécs	2/18
RÁDAI ANDREA Egy öreg bútordarab Anton Pavlovics Csehov: Cseresznyés kert, Zalaegerszeg	2/16
SZ. DEMÉ LÁSZLÓ Egy kis kínai Roland Schimmelpfennig: Golden Dragon, Katona József Színház	1/10
Szárnyaló monumentum Mesés férfiak szárnyakkal, Debrecen	2/10
A butaság dicsérete. Meg nem is Gustave Flaubert – Forgách András: Dilettánsok, Katona József Színház	6/7
SZILÁGYI MÁRTON Párménio kivonul Bessenyei György: A' filozófus, Katona József Színház	12/2
SZOBOSZLAI ANNAMÁRIA Kulturmarketinges Hópelyhecske Játszótér; Jevgenyij Griskovec: Tél, Gyergyószentmiklós	2/26
TARJÁN TAMÁS Vodkalinca Vlagyimir és Oleg Presznyakov: Cserenadrág, Kamra	1/15
TOMPA ANDREA Ha a holtak feltámadnak Kacsóh Pongrác – Heltai Jenő – Bakonyi Károly: János vitéz, Szolnok	1/2
Célpont és az ujj a ravaszon Závada Pál: Magyar ünnep, Nemzeti Színház	2/3
Itt és most és mindörökké Kovács Márton – Mohácsi István – Mohácsi János: Egyszer élünk, avagy	6/2

a tenger azon túl tűnik semmisségbe,
Nemzeti Színház

TÖRÖK ÁKOS
Keleti beszállítás a Nyugatinál 1/40
Így jár az, aki a távoli ismeretlen
hangtól megijed, Forte Társulat,
West-Balkán

UGRAI ISTVÁN
Biztosítókötél nélkül 2/8
A gyáva – előadás és beszélgetés

**UGRAI ISTVÁN –
ZSEDÉNYI BALÁZS**
És a hepienddel mi legyen? 1/4
Csiky Gergely: Lumpok, Komárom;
Prolik, Eger

ZAPPE LÁSZLÓ
Csak Kaposvár hiányzik 1/7
Csiky Gergely: A nagymama,
Kaposvár

INTERJÚ

BÉRCZES LÁSZLÓ
Tragédia-trió 9/18
Szegedi beszélgetés Rátóti
Zoltánnal, Ónodi Eszterrel
és Trill Zsolttal

KOVÁCS BÁLINT
Mint a hadseregben
a könnyűlovasság 5/27
Beszélgetés a HOPPartról Herczeg
Tamással és Polgár Csabával

KOZÁR ALEXANDRA
„Nem vagyok az
a parfümös alkat” 9/29
Beszélgetés Szemenyei Jánossal

Kultúra helyett pompóz 12/21
állami gagyi
Beszélgetés Parti Nagy Lajossal

KÓVÁRI ORSOLYA
Nem mindenkinek feladata 1/31
a színházat megváltani
Beszélgetés Enyedi Évával

A néző is játszik 5/22
Beszélgetés Bodrogi Gyulával

Nem gondoltam,
hogyan ragadok 11/20
Beszélgetés Katona Lászlóval

KUTSZEGI CSABA
Elvegyük-e feleségül 4/19
a parasztlányt?
Beszélgetés Pálfi Ágnessel és
Szász Zsolttal

Nem az előző időszak tisztázatlan
ügye vagyok 5/31
Beszélgetés Barta Dórával

MÉNESI GÁBOR
A pusztá jelenlét öröme 8/14
Beszélgetés Lázár Katalin

A színháznak bátornak 12/25
kell lennie
Beszélgetés Znamenák Istvánnal

PÉTER MÁRTA
A szöveg érzékisége 3/20
Beszélgetés Gergye Krisztiánnal

Dolgozni a súlyos semmivel 6/26
Beszélgetés Udvaros Dorotttyával

RÁCZ JUDIT
Operaénekesnek lenni 4/25
Beszélgetés Komlósi Ildikóval,
Bátori Évával, Schöck Atalával,

Wierdl Eszterrel, Bretz Gáborral,
Bárány Péterrel, Andreas Scholl-lal
és Szegedi Csabával

TOMPA ANDREA
Emberpróba 1/25
Beszélgetés Tasnádi Istvánnal

Időszerűtlen kérdések 3/26
Beszélgetés Csizmadia Tiborral

Élhető kompromisszumok 5/17
Beszélgetés a POSZT-
válogatásról Szilágyi Lenkével és
Vekerdy Tamással

Periférián és központban 11/24
Beszélgetés Takács Gáborral

VARGA SÁNDOR MÁRTON
A harmadik emelet 9/15
Beszélgetés Volf Katalinnal

SZÍNÉSZEK, SZEREPEK

KÓVÁRI ORSOLYA
Eszményi színész 2/22
Szirtes Ágiról

Jelentősre gömbölyödvé 3/23
Csuja Imréről

Kafka bogara 4/23
Monori Liliről

A mesterség művésze 6/20
Molnár Piroskáról

Elegáns színész 7/27
Béres Ilonáról

Mérlegre téve 12/18
Ónodi Eszterről

MAGYAR SZÍNHÁZTÖRTÉNET

CSEH KALATIN
A teátrális demokrácia útjai I. 8/20
A színház szerepe az 1956-os
forradalomban II. 9/32

Válasz dr. Székely Györgynek 12/41
Dr. Csabai Tiborné Török Mária
(1925–2011) 10/borító II.

GOSZTONYI JÁNOS
Vágta 11/5
Huszár Zsolt (1971–2011)

IMRE ZOLTÁN
Nemzetiszínház-elképzelések 1/43
európai kontextusban
Pesti Magyar Színház, 1837

[V]égtelen időtől 5/4
A Nemzeti Színház 2002-es
Tragédia-előadása

Mari 11/6
Szántó Judit és Nánay István
Dr. Csabai Tiborné Török Máriaéről
(1925–2011)

Ruszt József és Ádám Ottó 12/38
Részlet egy készülő könyvből

SPIRÓ GYÖRGY
MGP 9/2
(1936–2011)

DR. SZÉKELY GYÖRGY
Operettszínház – 1956 11/29
Megjegyzések Cseh Katalin
tanulmányához

VILÁGSZÍNHÁZ

ADY MÁRIA
Lecke Brooktól: a játék feltámasztása

Theatre World, Brno 9/42

BAAL, GEORGES
Abszurd hiperrealizmus 1/22
A Kamra Masłowska-előadása
Párizsból nézve

BERCZ ZSUZSA
A pusztá testtől a volksbodyig 12/34
Kis színházi japanológia

BERTÓTI JOHANNA
Mivel kortárs a román dráma? 9/46
Temesvári fesztivál

FALUHELYI KRISZTIÁN
Apokalipszis itt, utópia ott 8/30
A berlini Theatertreffen

HERCZOG NOÉMI
A lengyel KDF 1/60
Demoludý Fesztivál

Látomások és vágyálmok 3/42
a csupasz falon
Lengyel Nemzeti Fesztivál, Krakko

IRMER, THOMAS
Társadalmi rángásaink 3/31
dokumentációja
Christoph Schliegensief posztumusz

A mozgósító kórusok embere 5/40
Volker Lösch színháza

A csendes hang zenéje 8/43
Beszélgetés Jon Fosséval

JAKUBOVA, NATALJA
Hat szerző Odüsszeuszt keres 3/34
A Szirénének Mülheimben

JÁSZAY TAMÁS
Ki bírja tovább? 1/50
Szlovén showcase: Maribor

Nem a mítoszra 2/42
Sirenos Fesztivál, Vilnius

Kolumbusz, a híres 7/35
lengyel felfedező
Varsói Színházi Találkozó

KARSAI GYÖRGY
Hósvatag, terror, démonok 5/35
Mundruczó Kornél Ördögök-átírata
Hamburgban

A remízbe tartó villamos 8/45
Krzysztof Warlikowski
Tennessee Williams-parafrazisa

Szegény Iaszón 12/47
Kama Ginkasz Medeája

KISS GABRIELLA
„Anything goes” – „Semmiképp!” 3/37
Beszélgetés Erika Fischer-Lichtével

KLAIC, DRAGAN
Különválva és összegabalyodva 6/29

KOLTAI TAMÁS
Kolozsvár, Európa 2/34
Interferenciák Fesztivál

Halál pontos 5/38
Declan Donnellan Macbethje

A klisé és a helynéküliség 8/38
Bécsi Ünnepi Hetek

Az ördög a részletekben van 10/40
Bayreuth, Salzburg, 2011

Vitaképes eklektika 12/43
Nyitra, huszadik kiadás

KÖLLŐ KATALIN
Elárulva – szászok 3/40
Németországban
Cărbunariu müncheni
dokumentumjátéka

KÜMMEL, PETER
Egyszerűen bonyolult! 5/43

Beszélgetés Claus Peymann-nal és Gert Voss-szal	
MARKÓ RÓBERT	
Európai káosz	4/45
Bodó Viktor A Mester és Margaritája Grazban	
PÁLYI ANDRÁS	
A forma és az élet	2/37
Gombrowicz Yvonne-ja magyar szemmel lengyeleknek	
PÉTER MÁRTA	
Illanó arckép	11/31
Pina Bauschról	
Píszí a POSZT?	10/24
Beszélgetés külföldi kritikusokkal	
POPOVICI, JULIA	
Akik az alternatív színházat építik	1/35
Romániai gondolatok a függetlenségről – a DASZSZ kapcsán	
RÁDAI ANDREA	
Kafkai form(ul)ák	1/54
Cseh showcase: Plzeň, Prága	
Kiinduló- és nullpontok	2/40
Romániai Nemzeti Színházi Fesztivál	
Mostoha kultúrák	9/40
Beszélgetés Constant Meijersszel	
RÁKÓCZY ANITA	
Négysarkú világ	1/57
Spiró György Kvartettje három nyelven, öt szólamban	
Bébik és bolhák	5/46
Dublinoi Fesztivál, 2010	
Számoljunk, papa	8/35
A TESTAMENT a Theatertreffenen	
SIPOS GYULA	
Museum, Teatrum, Mausoleum	7/41
Patrice Chéreau a Louvre-ban	
Párizsi műsor	11/37
Rezüméné és kínáló	
SZOBOSZLAI ANNAMÁRIA	
Az élet szép, és ... Helló!	4/42
Beszélgetés Nigel Charnockkal	
Ez itt a fény, ez a csigolya	8/17
Russell Maliphant és Wayne McGregor koreográfiái	

SZTRÓKAY ANDRÁS	
Egy varázsfuvola	2/32
Peter Brook Mozartja	
TOMPA ANDREA	
Hátra sem fordul	6/42
Arany Maszk Fesztivál, Moszkva	
Fejben dől el	10/45
A Nature Theater of Oklahoma és a nem kreatív írás	
Dragan Klaić emlékére (1950–2011)	12/42

SZEMLE

GAJDÓ TAMÁS	
Kovács György öröksége	3/47
Kovács György 100	
GALGÓCZI KRISZTINA	
Descartes-tól Walt Disneyig: Testek a porondon	3/45
P. Müller Péter: Test és teatralitás	
KOLTAI TAMÁS	
A színpad kertésze	4/47
Joó László: Burokban születtem	
A képzelet tere	6/46
Andrei Șerban: Életrajz	
A tisztaság nosztalgijája	7/46
Ruszt József: Napló 1962–69; Rekviem; Színiéletrajz; A Színitanoda	
A varázsló titka?	11/45
Georges Banu: Peter Brook és az egyszerű formák színháza	
SEDIÁNSZKY NÓRA	
Szerelem és mágia az operában	11/47
Jean Starobinski: A varázslónők	
SZ. DEME LÁSZLÓ	
Stoppard	1/63
Upor László: Majdnem véletlen	
VARGA SÁNDOR MÁRTON	
Hogyan írjunk kismonográfiát?	11/35
Egy Pina Bausch-tanulmánykötet	

DRÁMAMELLÉKLET

GARACZI LÁSZLÓ	
Ovibrader	I.

SUMMARY

At the Chamber, the smaller house of the Katona Theatre, a new, mind-expanding Polish play was performed with an impressive success. In his review, Tamás Koltai analyzes the importance, the deeper layers and the Hungarian repercussions of *Our Class*, Tadeusz Słobodzianek's play, and Polonist Patrícia Pászt introduces the author himself in a conversation with Słobodzianek.

Next, two events of Hungarian theatre making are recalled. Three contributors, Attila Nyulassy, István Ugrai and Balázs Zsedényi examine the experimental trilogy *Crisis* by the Chalk Circle which presents the life of a family as, separately, happening, film and opera. Tamás Jászay went to Kolozsvár/Cluj, where the Hungarian-speaking theatre presented a „mini-season”, offering for its friends seven different plays in a week.

Tamás Koltai wrote a deeply felt obituary for the great actor Dezső Garas (1934–2011), one of the most interesting personalities of our theatre and cinema, loved and appreciated in the same measure by the profession and the public.

Orsolya Kóvári portrays an actor appreciated mainly by experts and gourmets. János Derzsi, featured in smaller roles in his theatre, is the favourite of some great movie directors who are fascinated by his mysterious, multi-faceted, provoking personality.

In his essay on „New pretexts for new times” Csaba Kutszegi analyzes the increasing interest for dance productions related to events of the fine arts, presented e.g. at openings or closings of exhibitions.

Mária Ady and Eszter R. Sós examine the structural changes operated in Budapest's theatre network, where, due to the decreasing financial support, theatres tend to experiment with various forms of economical independence.

Finally Zoltán Imre, expert of theatre history, evokes the epoch-making first performance in 1883 of a national classic, *The Tragedy of Man* by Imre Madách at the Budapest National.

The issue closes with the complete Table of Contents of our review in 2011.

ÉLET ÉS ●
IRODALOM

IRODALMI ÉS POLITIKAI HETILAP

MINDEN PÉNTEKEN!
KERESSE A HÍRLAPÁRUSOKNÁL
VAGY FIZESSEN ELŐ!

Kedvezményes éves előfizetési díj 15.500 Ft

Megrendelhető a szerkesztőségben:

1089 Budapest, Rezső tér 15.

Tel: 06-1 210-5149, 210-5159; Fax: 303-9241

e-mail: lapterjesztes@es.hu